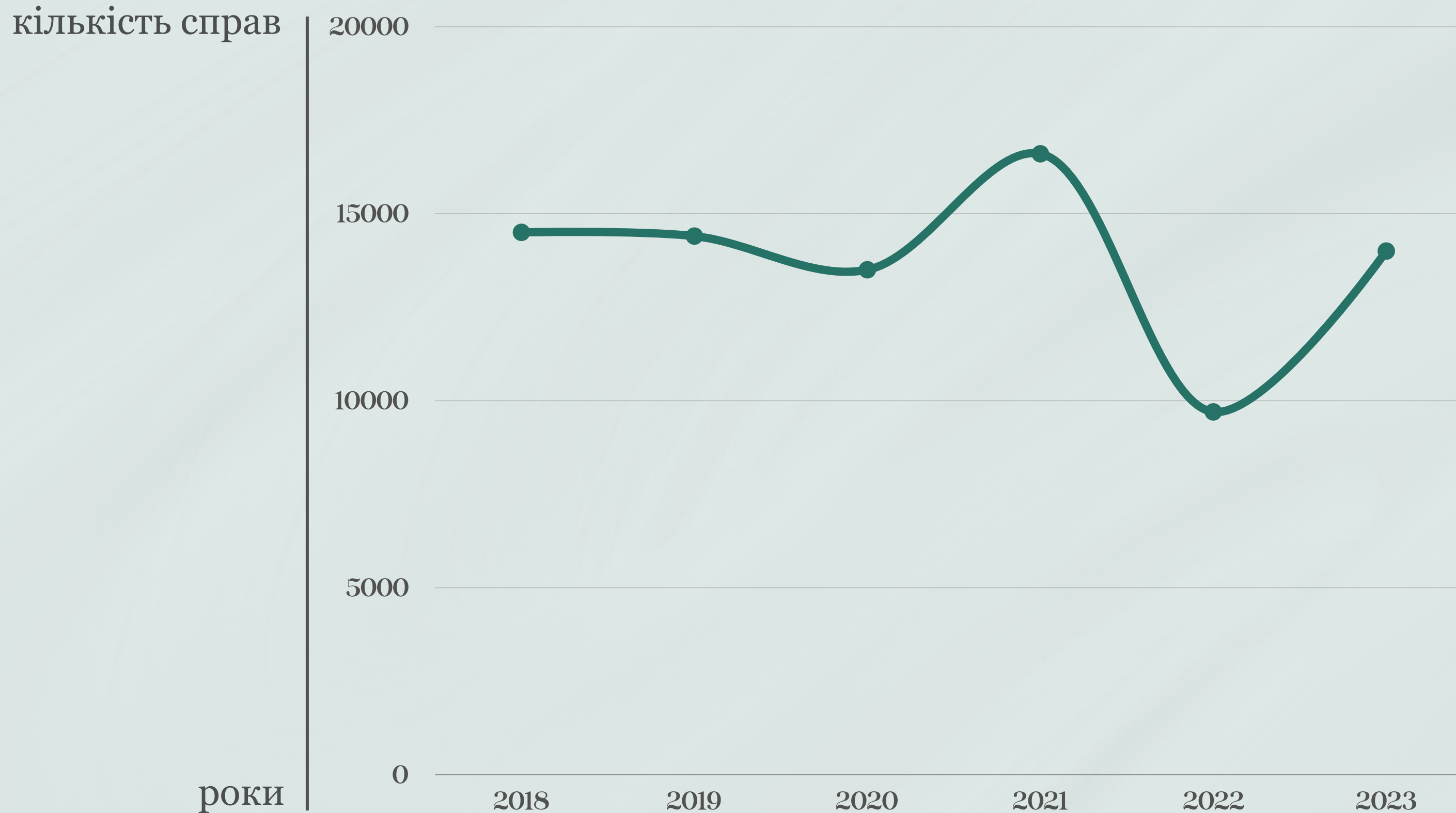

#justiceelates

**Відкриття провадження у справі
про банкрутство:
виклики заявника**

Дмитро Тиліпський
радник EQUITY

КІЛЬКІСТЬ СПРАВ, ПОВ'ЯЗАНИХ З БАНКРУТСТВОМ В УКРАЇНІ

ПОРІВНЯННЯ ВИМОГ ДЛЯ ВІДКРИТТЯ ПРОВАДЖЕННЯ ПРО БАНКРУТСТВО

**ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО ВІДНОВЛЕННЯ
ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ
БОРЖНИКА АБО ВИЗНАННЯ ЙОГО
БАНКРУТОМ»**

**КОДЕКС УКРАЇНИ З ПРОЦЕДУР
БАНКРУТСТВА**

**СУДОВЕ РІШЕННЯ, ЯКЕ НАБРАЛО
ЗАКОННОЇ СИЛИ**

X

МІНІМАЛЬНА СУМА ВИМОГ 300 МЗП

X

**НЕВИКОНАННЯ ПРОТЯГОМ 3 МІСЯЦІВ У
ВИКОНАВЧОМУ ПРОВАДЖЕННІ**

X

X

**ПЕРЕВІРКА МОЖЛИВОСТІ БОРЖНИКА
ВИКОНАТИ МАЙНОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ**

X

ВІДСУТНІСТЬ СПОРУ ПРО ПРАВО

Кредитор

Боржник

ВКАЗАНІ ЗМІНИ ДОЗВОЛИЛИ ОБИРАТИ КРЕДИТОРУ ЯКИМ ЧИНОМ ЗАХИЩАТИ СВОЇ ПРАВА ТА ПОВЕРТАТИ БОРГИ.

- у позовному провадженні;
- відразу ініціювати банкрутство боржника

Постанова КГС від 03.06.2020 у справі № 905/2030/19 підтвердила можливість такого обрання

"у разі відсутності належного виконання господарського грошового зобов'язання, у кредитора є можливість, окрім звернення до суду з позовом до боржника, скористатися можливістю застосування щодо такого боржника процедур передбачених Кодексом України з процедур банкрутства для задоволення своїх кредиторських вимог.."

ТЕСТ 1. ОБОВ'ЯЗОК СУДУ ПЕРЕВІРИТИ МОЖЛИВІСТЬ БОРЖНИКА ВИКОНАТИ МАЙНОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Якщо провадження у справі відкривається за заявою кредитора, господарський **суд перевіряє** можливість боржника виконати майнові зобов'язання, строк яких настав.

Боржник **може** надати підтвердження спроможності виконати свої зобов'язання та погасити борги.
(ч. 3 ст. 39 Кодексу України з процедур банкрутства)

Постанова КГС від 03.06.2020 (справа №905/2030/19):

- Кредитор **не має** обов'язку доводити наявність ознак неплатоспроможності боржника.
- Саме на боржника покладається обов'язок підтвердити свою платоспроможність.

Відсутність відзиву боржника:

- Відсутність заперечення боржника на заяву не перешкоджає провадженню у справі.
- Відсутність заперечень боржника може свідчити про визнання вимоги кредитора.

Висновок Верховного Суду:

13.08.2020 (справа № 910/4658/20)

13.09.2020 (справа № 910/4658/20)

15.06.2021 (справа № 904/3074/20)

ТЕСТ 2. СУД ЗОБОВ'ЯЗАНИЙ ПЕРЕВІРИТИ НАЯВНІСТЬ АБО ВІДСУТНІСТЬ СПОРУ ПРО ПРАВО

Суд відмовляє в відкритті провадження у справі про банкрутство, якщо:

- ▶ вимоги кредитора свідчать про наявність спору про право;
- ▶ вимоги кредитора (кредиторів) задоволені боржником у повному обсязі до підготовчого засідання суду.

Для відкриття в підготовчому засіданні необхідно перевірити обґрунтованість вимог ініціюючого кредитора на предмет:

- ▶ наявності між заявником і боржником грошового зобов'язання;
- ▶ встановлення відсутності спору про право;
- ▶ встановлення відсутності обставин задоволення таких вимог до проведення підготовчого засідання у справі.

Постанова КГС від 07 березня 2023 у справі № 910/5056/22

СПІР ПРО ПРАВО

Кодекс України з процедур банкрутства **не дає визначення або тлумачення** поняттю «спір про право»

Касаційний господарський суд визначає що таке «спір про право»:

Спір про право - це формально визнана суперечність між суб`єктами цивільного права, що виникла за фактом порушення або оспорювання суб`єктивних прав однією стороною цивільних правовідносин іншою і яка потребує врегулювання самими сторонами або вирішення судом.

(Постанова КГС від 15 жовтня 2020 року у справі № 922/1174/20)

ЧАСОВИЙ КРИТЕРІЙ

10:00

9:59

Заперечення боржника щодо вимог заявника у вигляді позову, який подано до суду до подання заяви кредитора про відкриття провадження у справі про банкрутство беззаперечно свідчить про наявність спору про право.

Постанова ВС від 02.02.2021 у справі №922/2503/20

Необхідною умовою оспорення вимог ініціюючого кредитора є те, що таке **оспорення має відбуватись до подання заяви кредитора** про відкриття провадження у справі про банкрутство.

*Постанови ВС від 24.11.2021 у справі №910/16246/18
20.12.2021 у справі №911/3185/20*

Подання третьою особою **позову** про оскарження договору, на якому ґрунтуються вимоги кредитора вже **після звернення** такого кредитора до господарського суду із заявою про відкриття провадження у справі про банкрутство, **не підтверджує**, що вимоги кредитора свідчать про **наявність спору про право** ні за суб`єктивним складом, ні за часовим критерієм.

Постанова ВС від 18.01.2021 у справі №904/3251/20

Сам по собі момент звернення із позовом, зокрема, після подання заяви кредитора про відкриття провадження у справі про банкрутство **не має остаточно-визначального характеру**, необхідно враховувати:

- ▶ характер та зміст заперечень боржника проти вимог про відкриття провадження у справі про банкрутство;
- ▶ хронологія обставин та фактів, що передували виникненню спору;
- ▶ правовідносини та обставини, якщо вони мали місце до ініціювання справи про банкрутство боржника, обставини та підстави виникнення цього боргу, набуття кредитором відповідних прав тощо.

Постанова КГС:

від 07.03.2023 у справі № 910/5056/22.

від 11.10.2023 у справі №911/2247/21;

від 02.03.2023 у справі №910/2528/22;

від 16.11.2023 у справі № 910/2423/23.

ДЕТАЛІЗАЦІЯ ПІДХОДУ

ПІДВИЩЕНИЙ СТАНДАРТ ДОКАЗУВАННЯ

На господарський суд покладається **обов'язок перевірки обґрунтованості вимог** ініціюючого кредитора та **з'ясування наявності підстав для відкриття провадження** у справі про банкрутство.

Сутність підвищеного стандарту доказування:

перевірка обґрунтованості та розміру вимог кредиторів здійснюється судом незалежно від наявності розбіжностей щодо цих вимог між боржником та особами, які мають право заявляти відповідні заперечення, з одного боку, та кредитором, що заявив грошові вимоги до боржника, з іншого боку;

визнаними можуть бути лише вимоги, щодо яких подано достатні докази наявності та розміру заборгованості;

визнання боржником або арбітражним керуючим обставин, якими кредитор обґрунтовує свої вимоги саме по собі не звільняє іншу сторону від необхідності доведення таких обставин в загальному порядку.

Постанова КГС від 10.08.2023 у справі № 918/246/23

ЧИ МОЖЛИВО ВІДКРИТИ БАНКРУТСТВО ЗА ВИМОГАМИ, ЗА ЯКИМИ ПРОПУЩЕНО СТРОК ПОЗОВНОЇ ДАВНОСТІ?

Кодекс України з процедур банкрутства **не передбачає** такої підстави для відмови у відкритті справі про банкрутство як пропуск позовної давності.

Звернення до суду із **заявою про відкриття провадження** у справі про банкрутство є **реалізацією кредитором права на судовий захист**.

Суди попередніх інстанцій обґрунтовано послалися на норму ч. 6 ст. 39 КУзПБ яка, **з урахуванням концепції недостатньої якості закону**, є найбільш близькою за предметом регулювання до сфери спірних правовідносин.

Постанова КГС від 31 січня 2023 року у справі № 922/5226/21.

ЗАБОРОНА НА ВІДКРИТТЯ СПРАВ ПРО БАНКРУТСТВО БОРЖНИКІВ, ЧИЄ МАЙНО ЗАЛИШИЛОСЬ НА ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ

Розділ "Прикінцеві та перехідні положення" КУзПБ було доповнено пунктом 1-6 згідно із Законом України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань провадження та застосування процедур банкрутства у період дії воєнного стану" № 3249-ІХ від 13.07.2023, що набрав чинності з 29.07.2023.

Господарський суд **відмовляє у відкритті провадження** у справі про банкрутство за заявою кредитора, **якщо боржник до проведення підготовчого засідання доведе господарському суду, що:**

вимоги кредитора не задоволені внаслідок збройної агресії проти України, у тому числі через перебування єдиного майнового комплексу боржника на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії, або на тимчасово окупованих рф територіях відповідно до переліку, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань тимчасово окупованих територій.

він внесений до електронного реєстру учасників відбору та виконавців державних контрактів (договорів) та має діючий контракт з державними замовниками у сфері оборони;

ЧИ МОЖЛИВО ПОШИРЮВАТИ ВКАЗАНУ ЗАБОРОНУ НА ПРАВОВІДНОСИНИ, ЯКІ СКЛАЛИСЬ ДО НАБРАННЯ ЧИННОСТІ ЦИХ ЗМІН?

Заборона поширюється і на ті правовідносини, що мали місце до набрання чинності з 29.07.2023 відповідною нормою, оскільки передбачені цією нормою обставини/події, як причини, за яких вимоги кредитора (кредиторів) не могли бути задоволені боржником, мали місце до моменту врегулювання цих правовідносин відповідним законом з 29.07.2023.

Постанова КГС від 03 жовтня 2023 року у справі № 913/101/23

ЯКЩО ПОДАНО ДВІ ЗАЯВИ ІНІЦІЮЮЧИХ КРЕДИТОРІВ?

- ▶ суд розглядає лише прийняту до розгляду заяву, решта приєднуються до матеріалів справи;
- ▶ при відхиленні вимог першого заявника, суд оцінює обґрунтованість вимог інших і вирішує їхнє відкриття у порядку, передбаченому законом;
- ▶ пізніше подані заяви не розглядаються, якщо є раніше прийнята заява, яка не може бути повернута без розгляду, та передаються до розгляду у попередньому засіданні як вимоги конкурсних кредиторів.

Постанова КГС від 29 серпня 2023 року у справі № 903/135/23

ПРАВО НА РЕТРОСПЕКТИВНЕ ОСКАРЖЕННЯ УХВАЛИ ПРО ВІДКРИТТЯ СПРАВИ ПРО БАНКРУТСТВО

Конкурсні кредитори, після набуття ними процесуального статусу учасника справи про банкрутство, **не позбавлені права на оскарження ухвали про відкриття провадження** у цій справі протягом розумного строку з дня визнання їх грошових вимог до боржника за умови поновлення господарським судом строку на апеляційне оскарження.

*Постанова КГС у складі судової палати для розгляду
справ про банкрутство від 12.07.2023 у справі
№ 915/1097/20*

**ГОТОВИЙ ВІДПОВІСТИ НА
ВАШІ ЗАПИТАННЯ!**